

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Gatunki literatury popularnej III		8.0.13751	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Sztuka kreatywnego pisania	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Maciej Dajnowski; dr hab. Mariusz Kraska, profesor uczelni; dr Katarzyna Szalewska, profesor uczelni; prof. dr hab. Jerzy Szyłak			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Konwersatorium		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - samodzielna lektura literatury przedmiotu;	
zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		Zaliczenie na ocenę	
- Dyskusja		Formy zaliczenia	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student uzyskuje zaliczenie na ocenę na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> systematycznego przygotowania oraz aktywnego udziału w dyskusji na zajęciach (30%); przygotowania pisemnej pracy zaliczeniowej (70%). 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się	praca pisemna	czynny udział w zajęciach (dyskusja)	
	Wiedza		
K_W04	+	+	
	Umiejętności		
K_U01	+	+	
K_U02	+	+	
	Kompetencje społeczne		
K_K02		+	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			

<p>A. Wymagania formalne Brak</p>
<p>B. Wymagania wstępne Brak</p>
<p>Cele kształcenia</p> <p>Celem zajęć jest zapoznanie studenta z historią, gatunkową specyfiką i różnorodnością literatury fantasy. Prezentacja najważniejszych przedstawicieli tej odmiany literatury popularnej. Problematyka konwersatorium koncentrować się będzie także na prezentacji kulturowych kontekstów fantasy oraz różnych sposobach interpretacji tej odmiany literatury fantastycznej.</p>
<p>Treści programowe</p> <p>Semestr 3: Literatura fantasy</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fantasy wobec innych odmian fikcji fantastycznej. Zagadnienie gatunkowości. Próby zdefiniowania. Relacje z mitem, baśnią, fantastyką romantyczną i wiktoriańską, horrorem. 2. Genealogia fantasy. Cykl arturiański, romantyczna powieść grozy. „Wiktoriańskie” powieści dla dzieci i młodzieży: Lewis Carrol, Alicja w krainie czarów (1865), J.L. Frank Baum, Czarnoksiężnik z Krainy Oz (1900), J.M. Barrie, Piotruś Pan (1904-1911), Rudyard Kipling, Puk z Pukowej Górki (1906) etc. 3. Genealogia fantasy. Anglosaska powieść awanturnicza i romans planetarny. Henry Rider Haggard, Kopalnie króla Salomona (1885); Edgar Rice Burroughs, Tarzan wśród małp (1912) i Księżniczka Marsa (1912). 4. Genealogia fantasy. J.R.R. Tolkien i narodziny high fantasy. R.E. Howard, „Weird Tales” i krąg lovecraftiański: narodziny heroic fantasy (S&S, swords and sandals). 5. Amerykański pocketowy przekład Tolkiena i boom fantasy. Związki z kontrkulturą lat 60. 6. Autorzy Nowej Fali i związki z „miękką SF”. Ursula K. Le Guin – antropologiczny wymiar fantasy. 7. Odmiany hybrydowe. Urban fantasy, science fantasy, dark fantasy, new weird, post genre fantasy, Afrofuturyzm. 8. Kanon pisarski. A. Świat (Tolkien, Lewis, Howard, Le Guin, Zelazny, Herbert, Zimmer Bradley, Wolfe, Martin, Robin, Miéville, Okorafor). B. Polska (Sapkowski, Kres, Grzędowicz, Brzezińska, Dukaj, Szostak). 9. Fantasy w kinie (i TV). Conan – barbarzyńca, He-Man i władcy wszechświata, Neverending story, Willow, Xena: wojownicza księżniczka, Harry Potter, Władca pierścieni, Gra o tron, Wiedźmin (polski i netflixowski). 10. Fenomen Harry’ego Pottera w książce i filmie, potteromania. Ekspansja literatury i filmu YAF (saga Zmierzch etc.). Wiedźmin i boom fantasy w Polsce. 11. Fantasy i intertekstualność. Podatność na pastisz i parodię: Sapkowski, Pratchett etc.
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <p>A.1. wykorzystywana podczas zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asimov I., Magia i złoto. Eseje, przeł. J. Kowalczyk, Poznań 2000. • Kaczor K., Geralt, czarownice i wampir. Recykling kulturowy Andrzeja Sapkowskiego, Gdańsk 2006. • S. Lem, Fantastyka i futurologia, Kraków 1970 [lub późniejsze]. • Maj K. M., Światotwórstwo w fantastyce. Od przedstawienia do zamieszkiwania, Kraków 2019. • Maj K. M., Allotopie. Topografia światów fikcyjnych, Kraków 2015. • Majkowski T. Z., W cieniu Białego Drzewa. Powieść fantasy w XX wieku, Kraków 2013. • Niewiadowski A., Smuszkiewicz A., Leksykon polskiej literatury fantastycznonaukowej, Poznań 1990. • M. Roszczyńska, Sztuka fantasy Andrzeja Sapkowskiego. Problemy poetyki, Kraków 2009. • Sapkowski A., Piróg albo Nie ma złota w Szarych Górach, „Nowa Fantastyka” 1993, nr 5. • Sapkowski A., Rękopis znaleziony w smoczniej jaskini, Warszawa 2001. • Słownik literatury popularnej, red. T. Żabski, wyd. II popr., Wrocław 2006. [Wybrane hasła.] • Tolkien J. R. R., Drzewo i liść oraz Mythopoeia, przeł. J. Kokot, M. Obarski, K. Sokołowski, Poznań 1994. • Trębicki G., Fantasy. Ewolucja gatunku, Kraków 2007. • Trębicki G., Synkretizm fantasy. Fantasy świata wtórnego; literatura, kultura, mit, Kraków 2014. • Trocha B., Degradacja mitu w literaturze fantasy, Zielona Góra 2009. • Zgorzelski A., Born of the Fantastic, Gdańsk 2004. <p>B. Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fantastyczność i cudowność: wokół źródeł fantasy, red. T. Ratajczak i B. Trocha, Zielona Góra 2009. • Gemra A., „Spojrzeć z innej perspektywy: Świat Dysku Terry’ego Pratchetta i wybrane problemy współczesności, Wrocław 2019. • Kaczor K., Z getta do mainstreamu. Polskie pole literackie fantasy (1982-2012), Kraków 2017. • The Encyclopedia of Fantasy, ed. by J. Clute, J. Grant, New York 1999. • Kowalczyk K., Baśń w zwierciadle popkultury. Renarracje baśni ze zbioru Kinder- und Hausmärchen Wilhema i Jakuba Grimmów w przestrzeni kultury popularnej, Wrocław 2016. • Stasiewicz P., Między światami: intertekstualność i postmodernizm w literaturze fantasy, Białystok 2016. • Trocha B., Zbrodnia w fantastycznych światach. Motywy kryminalne w literaturze fantastycznej, Zielona Góra 2017.

- Ponadto eseje i publicystyka w czasopismach „Fantastyka” (1982-1990), „Nowa Fantastyka” (1990-), „Fenix” (1990-2001), oraz artykuły w „Literatura i Kultura Popularna” (1994-), „Creatio Fantastica” (2005-2019), „Studia Poetica” (2013-).

Uwaga: Na początku zajęć prowadzący ustala szczegółową listę lektur obejmującą omawiane w czasie zajęć teksty literackie i teoretyczne.

Kierunkowe efekty uczenia się K_W04 K_U01; K_U02 K_K02	Wiedza Student: <ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane dzieła z zakresu literackiej fantasty i dysponuje wiedzą o ich specyfice gatunkowej (K_W04).
	Umiejętności Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • znajdować, selekcjonować oraz analizować wiadomości z zakresu literatury fantasty i jej komunikacyjnych uwarunkowań (K_U01); • wykorzystywać metody i teorie literaturoznawcze i kulturowe do tworzenia interpretacji i ocen tekstów literatury fantasty (K_U02).
	Kompetencje społeczne (postawy) Student: <ul style="list-style-type: none"> • jest gotów do konfrontowania i weryfikowania wartości dzieł artystycznych (szczególnie należących do literatury fantasty) w oparciu o merytoryczne opinie specjalistów (K_K02).
Kontakt maciej.dajnowski@ug.edu.pl	